

REFORMA TRGA DELA JE SPREJETA

Kaj smo dosegli?

Na novo se uvaja ...

- ... odpravnine za določen čas,
- ... solidarna oziroma subsidiarna odgovornost delodajalcev za terjatve delavcev, ki so napoteni k drugemu delodajalcu,
- ... kvota agencijskih delavcev pri uporabniku in povečuje pravna varnost agencijskih delavcev,
- ... nov sistem delovnega razmerja za določen čas - potreba po delu za določen čas se bo po novem presojala zgolj po potrebi po delu in ne več tudi po delavcu,
- ... možnost, da delavec, ki je zaradi bolezni z dela odsoten več kot 30 dni, od Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije neposredno zahteva izplačilo nadomestila plače, s čimer se želi preprečiti, da bi delodajalec nadomestilo plače zadrževal oziroma ga ne bi izplačal delavcu,
- ... možnost, da delavec, ki mu delodajalec ne bo v celoti plačal socialnih prispevkov, poda izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi (z vsemi pravicami na zavodu za zaposlovanje in odpravnino), delodajalec pa bo imel zgolj tri delovne dni časa, da kršitev odpravi,
- ... določilo, da bo neplačevanje plač in regresa za letni dopust najstrožje sankcionirano,
- ... institut plačilne liste kot izvršilnega naslova - delavec bo v primeru neizplačane plače, na podlagi izdane plačilne liste (izdaja plačilne liste je namreč obveznost delodajalca) neposredno vložil izvršilni predlog. Povedano z drugimi besedami: v primeru neizplačane plače ne bo več potrebno vlagati tožbe, temveč se bo lahko neposredno in takoj zahtevalo plačilo plače s pomočjo izvršbe, tudi z blokado transakcijskega računa delodajalca; podobno kot lahko npr. ponudnik mobilne telefonije na podlagi izdane položnice zahteva plačilo neposredno s transakcijskega računa uporabnika storitve),
- ... razširjena pravica do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (PIZ) s strani Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje za brezposelne osebe, ki so dopolnile 57 let ali ki imajo 35 let zavarovalne dobe – ti so upravičeni do plačila PIZ, če jim do izpolnitve pogojev za starostno upokožitev manjka največ dve leti.

Ureja se ...

- ... položaj ekonomsko odvisnih delavcev.

Povečuje se ...

- ... vloga predstavnikov zaposlenih pri urejanju delovnega časa,
- ... dostop mladih do denarnega nadomestila za čas brezposelnosti,
- ... obseg pravic volonterskih pripravnikov (povrnjeni potni stroški in stroški za malico).

Ostaja ...

... plačan odmor za malico, dodatek za delovno dobo in povračilo potnih stroškov,
... nespremenjen sistem nadomestila plače zaradi odsotnosti z dela,
... nespremenjen sistem določanja dolžine letnega dopusta, pri čemer zgornja meja dolžine dopusta (kar so zahtevali delodajalci) v zakonu ni določena,
... nespremenjena višina denarnega nadomestila za čas brezposelnosti.

Na kaj opozarjamo?

Varstvo starejših delavcev se spreminja zgolj in izključno v delu, ki se nanaša na varstvo pred odpovedjo pogodbe o zaposlitvi. Po novem bodo pred odpovedjo varovani tisti delavci, ki bodo imeli 58 let starosti **ali** pa jim bo do polne upokojitve manjkalo 5 let pokojninske dobe. Opozoriti velja, da tisti delavci, ki danes uživajo zaščito pred odpovedjo, le-to obdržijo (za njih se ne spremeni nič), saj je prehod na 58 let starosti postopen in se zaključi v letu 2017. Odpovedni roki se z novim ZDR sicer skrajšujejo, predvsem za tiste delavce, ki so pri delodajalcu zaposleni več kot 25 let (80 dni odpovednega roka), vendar pa je s kolektivno pogodbo dejavnosti možno ta rok tudi podaljšati ali skrajšati (vsekakor pa ne more biti nižji od 60 dni). Nadomestilo plače za čas čakanja na delo doma se iz sedanjih 100 % znižuje na 80 %, prav tako delavec, ki bo pri delodajalcu zaposlen manj kot pet let, ne bo upravičen do odpravnine ob upokojitvi (delodajalska stran je celo zahtevala ukinitve odpravnine ob upokojitvi v celoti, torej ne glede na obdobje, ki ga je delavec preživel pri posameznem delodajalcu).

Uvaja se začasno in občasno delo, in sicer za upokoјence. Omejitve začasnega in občasnega dela so sicer postavljene v dokaj realne okvirje, a to področje bo potrebno zelo natančno spremljati, kar je tudi predvideno v reformi trga dela.

V ZSSS bomo v najkrajšem možnem času pričeli z izobraževalnimi seminarji o reformi trga dela po območnih organizacijah ZSSS. Nanje bomo vabili predsednike sindikatov v podjetjih, sindikalne zaupnike,..... pa tudi delavce, člane sindikatov.

Andrej Zorko, izvršni sekretar ZSSS